

Protocol bij (een vermoeden van) seksueel misbruik, IVN Bergeijk-Eersel

A. Melding van (vermoeden van) seksueel misbruik.

Melding door het jeugdlid

NB In dit protocol wordt de term "jeugdlid" gebruikt voor kinderen, jongeren en andere minder weerbare deelnemers die aan IVN-activiteiten deelnemen.

Degene bij wie het jeugdlid een voorval meldt, mag nooit beloven dat hij het aan niemand anders zal doorvertellen. Degene bij wie de klacht is gemeld, is verplicht dit direct te melden bij de landelijke vertrouwenscommissie. De anonimiteit van het jeugdlid blijft gewaarborgd, niet ten opzichte van de vertrouwenscommissie, maar wel tegenover de dader. In overleg met een lid van de vertrouwenscommissie wordt bekeken op welke manier de ouders geïnformeerd zullen worden.

In een gesprek met de ouders en het jeugdlid wordt nagegaan of het jeugdlid en de ouders steun en hulp wensen. Hierbij valt te denken aan professionele hulp, die de verwerking van wat er gebeurd is, op gang kan brengen.

De vertrouwenscommissie zorgt dat het betreffende jeugdlid zich veilig voelt. Dit zou gestalte kunnen krijgen door ervoor te zorgen dat de betreffende begeleider tijdelijk de toegang tot de afdeling of jeugdgroep wordt onttrokken. Voorkomen moet worden dat er afspraken ontstaan die ertoe leiden dat juist het jeugdlid de groep tijdelijk niet bezoekt. Hij heeft immers niets misdaan en moet ook zeker niet dat gevoel krijgen.

Melding door de ouder(s).

Degene bij wie de ouders (of verzorger) de klacht melden, is verplicht dit direct te melden bij de landelijke vertrouwenscommissie. De vertrouwenscommissie en degene bij wie de ouders de eerste melding hebben gedaan hebben een gesprek met de ouders. Daarbij wordt onderzocht over welke informatie de ouders beschikken en waar de melding op gebaseerd is.

Met de ouders en bij voorkeur samen met het jeugdlid wordt nagegaan of zij steun en hulpverlening wensen of nodig hebben. Ook wordt nagegaan of de ouders (eventueel samen met het jeugdlid) over willen gaan tot het doen van aangifte bij de politie. Het is mogelijk om bij de politie aan te kloppen voor advies. Als men de politie daarvoor benadert, moet direct aan het begin van het gesprek duidelijk worden gemaakt, dat men advies wil en nog geen besluit heeft genomen over het doen van aangifte.

Melding door een andere begeleider.

Wanneer een begeleider misbruik constateert (of ernstige vermoedens daarvan heeft) door een collega-begeleider, is hij/zij verantwoordelijk om de vertrouwenscommissie hiervan onmiddellijk op de hoogte te brengen.

Melding door derden.

Informatie uit meldingen van derden moet zo snel mogelijk aan de landelijke vertrouwenscommissie worden doorgegeven. Er moet worden uitgezocht over welke informatie anderen beschikken en waar deze op gebaseerd is.

B. Stappen na een melding van (vermoeden van) seksueel misbruik ("Protocol").

Na een melding bij de landelijke vertrouwenscommissie worden de volgende stappen doorlopen:

- a) De vertrouwenscommissie rapporteert de melding aan het landelijk bestuur en bepaalt de nader te nemen stappen, waaronder het aanwijzen van een woordvoerder.
- b) De commissie heeft een gesprek met ouders/verzorgers en eventueel slachtoffer en/of melder.
- c) De commissie heeft een gesprek met de (vermeende) dader.
- d) Aangifte of informatief gesprek met de politie.
- e) Informeren ouders over de te nemen stappen.
- f) Rapportage aan Landelijk Bestuur.
- g) Besluit landelijk bestuur: royement of rehabilitatie, eventueel andere functie.
- h) Communicatie besluit naar alle betrokkenen.
- i) Evaluatie en eventuele opvolging.

NB Op ieder moment kan communicatie met publiek nodig zijn. In geval van aandacht van media wordt de communicatie naar publiek verzorgd door de afdeling communicatie van het landelijk bureau.

In de communicatie rondom de zaak moet aangegeven worden dat een ieder onschuldig is totdat schuld is aangetoond. Een eventuele schorsing hoeft niet te betekenen dat het bestuur van mening is dat er sprake is van schuld.

Toelichting:

- a. Het lid van de vertrouwenscommissie dat de melding ontvangt informeert direct de overige leden van de vertrouwenscommissie. Ook wordt het landelijk bestuur op de hoogte gesteld. De vertrouwenscommissie als geheel bepaalt de verder te ondernemen stappen.
- b. De commissie voert, zo nodig samen met de melder, een gesprek met de ouders en zo mogelijk ook met het jeugdlid. Voor opvang van ouders en jeugdlid wordt een beroep gedaan op een gespecialiseerde instelling, als de ouders en/of het jeugdlid dat wensen. Ouders worden gewezen op de mogelijkheid om aangifte te doen bij de politie.
- c. De vertrouwenscommissie voert samen zo spoedig mogelijk een gesprek met degene op wie de melding zich richt. Hij/zij wordt gewezen op de mogelijkheden

om hulp te krijgen van een gespecialiseerde instelling, bijvoorbeeld een vertrouwenspersoon voor beschuldigen en bespreek de mogelijkheid om rechtsbijstand in te schakelen. Instanties voor ondersteuning zijn: Deluisterlijn (<https://www.deluisterlijn.nl>), Stichting Mindkorrelatie (<http://www.mindkorrelatie.nl>) of Het juridisch loket (<https://www.juridischloket.nl>).

Doel van het gesprek is om inhoudelijk objectieve informatie te verkrijgen en afspraken vast te leggen over vervolgstappen; informeer de beschuldigde over de stappen die worden ondernomen. Geef aandacht en nazorg aan de beschuldigde. De commissie maakt een verslag van het gesprek en laat dit verifiëren of aanvullen door de gesprekpartners, waarna dit wordt ondertekend.

NB Ook als het om een melding gaat van seksueel misbruik door een begeleider dat buiten IVN plaatsvond, voert de vertrouwenscommissie een gesprek met de vermeende dader.

d. Als er ook op grond van de bevindingen van de commissie vermoedens bestaan van seksueel misbruik wordt altijd aangifte gedaan bij de politie. Dit kan door het jeugdlid, ouders en/of de vertrouwenscommissie worden gedaan. Bij voorkeur geschiedt aangifte pas nadat de gesprekken hebben plaatsgevonden van de vertrouwenscommissie met de ouders, en met degene op wie de melding gericht is.

e. De vertrouwenscommissie informeert de betreffende ouders/verzorgers of het jeugdlid over de procedure die gevolgd gaat worden. Hoe meer overeenstemming met alle partijen te bereiken valt over de te bewandelen weg, hoe kleiner de kans is dat het onderwerp op een verkeerde manier in de publiciteit komt. De media komen veelal pas in beeld als een van de partijen zich benadeeld voelt en zijn verhaal gaat doen. Dit bereiken van overeenstemming kent natuurlijk grenzen. Het belang van het betreffende jeugdlid blijft altijd voorop staan.

f. De vertrouwenscommissie rapporteert aan het landelijk bestuur dat besluiten neemt en eventueel sancties oplegt. De rapportage aan het bestuur is strikt vertrouwelijk. Verslaglegging wordt afzonderlijk van de reguliere notulen - vertrouwelijk- vastgelegd, en gearchiveerd.

g. Besluitvorming door het bestuur:

- o Als (door justitie) is bewezen dat een vrijwilliger van IVN misbruik heeft gepleegd, ongeacht of dat binnen IVN is gebeurd of daarbuiten, zal het landelijk bestuur besluiten de betrokkene te ontsetten uit het lidmaatschap. Deze ontzetting geschiedt op grond van een onredelijke benadeling van de vereniging (zie Statuten/Huishoudelijk Reglement).
- o Als (door justitie) niet is bewezen dat een vrijwilliger binnen IVN een delict pleegde is de betrokkene juridisch gezien onschuldig.
- o Wanneer de betrokkene duidelijk onschuldig blijkt, zal hij worden gerehabiliteerd. De op non-actiefstelling of schorsing wordt opgeheven en de persoon in kwestie wordt in ere hersteld. Zorg voor vernietiging van een (mogelijk) eigen dossier wanneer onschuld van de beschuldigde is vast komen te staan.

- o Als er echter vragen onbeantwoord blijven en er twijfels blijven bestaan, zijn verdere stappen afhankelijk van de bevindingen van de vertrouwenscommissie en de mate van onrust die is ontstaan.
- i. Is er naar alle waarschijnlijkheid niets voorgevallen, valt er met betrokkene goed over de kwestie te praten en is een en ander in redelijke harmonie verlopen, dan kan worden besloten de betrokkene te handhaven; in overleg kan eventueel worden gestreefd naar een 'veilige' oplossing, bijvoorbeeld door verandering van activiteiten binnen de afdeling.
- ii. Het bestuur zal echter opzegging moeten overwegen:
 - o Als de vermoedens van misbruik reëel lijken, en dus het risico van schade aan de vereniging niet in verhouding staat tot het belang van de betrokkene.
 - o Als de betrokkene zich in een zodanige situatie bevindt dat er geen werkbare verhouding meer mogelijk is binnen IVN;
 - o Als de kwestie blijvende ernstige onrust heeft teweeggebracht binnen en/of buiten de afdeling.

Organisaties en personen die een rol kunnen spelen bij de opvang in geval van (vermoedens van) seksueel misbruik:

- o Huisarts van de ouders en het jeugdlid.
- o SHN Slachtofferhulp Nederland
- o Bureau jeugdzorg
- o Stichting Mindkorrelatie.

Het Bestuur.